

Bruselj, 4. junij 2026
(OR. en)

9974/26

CORDROGUE 72
SAN 373
COSI 90
RELEX 756
UD 164
EUDA
EUROPOL

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: Generalni sekretariat Sveta
Datum: 4. junij 2026
Prejemnik: delegacije

Zadeva: Sklepi o skupni operacionalizaciji strategije EU na področju drog

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta o skupni operacionalizaciji strategije EU na področju drog, ki jih je Svet (pravosodje in notranje zadeve) odobril na 4179. seji 4. junija 2026.

Sklepi Sveta o skupni operacionalizaciji strategije EU na področju drog

Svet je v odziv na vse večje zdravstvene, varnostne in družbene izzive, ki jih predstavljajo uporaba drog, škoda, povezana z drogami, in nedovoljen promet s prepovedanimi drogami, potrdil strategijo EU na področju drog¹, pri čemer je upošteval elemente, poudarjene v sklepih Sveta, odobrenih marca 2026. Strategija, ki temelji na dokazih, je prevzela vsevladni in vsedružbeni pristop. Njen namen je hkrati zmanjšati ponudbo drog, povpraševanje po drogah in škodo, povezano z njimi, hkrati pa čim bolj povečati sinergije in spodbujati doslednost na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni ter ravni EU ter med njimi, in sicer ob polnem spoštovanju vrednot EU, mednarodnega prava in človekovih pravic.

I. Učinkovita politika je odvisna od učinkovitega izvajanja

Ti sklepi Sveta so del izvedbenega okvira EU za boj proti drogam (v nadaljnjem besedilu: izvedbeni okvir). Z navedenim okvirom se prednostne naloge strategije prenašajo v konkretne zaveze in ukrepe ter se dopolnjujejo, pri čemer se operacionalizira vseh pet stebrov: (1) izboljšanje pripravljenosti in odzivanja; (2) varovanje javnega zdravja; (3) izboljšanje varnosti in zaščita družbe; (4) obravnavanje tveganj in škode ter (5) oblikovanje trdnih partnerstev.

Izvedbeni okvir bo usmerjal skupno delo EU v prihodnjih letih. Zasnovan je tako, da bo s povezovanjem politične, strateške in operativne ravni ter vključevanjem sektorjev, ki zajemajo zdravje, kazenski pregon, pravosodje, izobraževanje, socialne zadeve, razvojno sodelovanje in okolje, pa tudi različnih akterjev, kot so med drugim civilna družba, akademski krogi in zasebni akterji, ustvaril vse večji učinek na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni ter ravni EU z doslednim poudarkom na z dokazi podprtem, merljivem in dejanskem učinku. Svet poudarja pomen učinkovitega sodelovanja in usklajevanja na podlagi strategije EU na področju drog in njenega izvedbenega okvira, tako znotraj institucij in organov EU kot med njimi, na vseh področjih, pomembnih za politiko na področju drog.

¹ 7066/26 in 15573/25.

Da bi zagotovili izpolnitev prednostnih nalog, bi moral izvedbeni okvir po potrebi spodbujati razvoj novih ukrepov, ki bi odražali nastajajoče in prihodnje potrebe in izzive. To bi bilo treba storiti na praktičen, na dokazih temelječ način, usmerjen v rezultate, ob optimalni uporabi obstoječih mehanizmov, orodij in postopkov.

Pri izvedbenem okviru bodo uporabljeni trije glavni sestavni deli: – v zvezi predvsem z varnostnim stebrom: (1) akcijski načrt EU za boj proti nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami² in prednostne naloge EMPACT na področju nedovoljenega prometa s prepovedanimi drogami, ki zagotavljajo sinergije med njimi, kar se lahko dopolni z nadaljnjimi ciljno usmerjenimi delovnimi področji; – v zvezi z vsemi stebri: (2) obstoječi mehanizmi, orodja in postopki, ki jih je treba čim bolj izkoristiti; – in na področjih zmanjševanja povpraševanja ter zmanjševanja tveganja in škode: (3) inovativni projekti sodelovanja, ki jih je treba razviti za spodbujanje sodelovanja med državami članicami, agencijami EU in drugimi ustreznimi akterji pri zadevah skupnega interesa ter odpravljanje vrzeli pri izvajanju.

Operacionalizacija teh sestavnih delov je navedena v PRILOGI k tem sklepom Sveta.

II. Učinkovitosti ukrepov politike ni mogoče domnevati; treba jo je izmeriti in pregledati, kadar je to potrebno.

Napredek pri izvedbenem okviru bi bilo treba spremljati skozi čas, kar bi omogočilo na dokazih temelječ pregled in po potrebi popravek usmeritve.

Agencija Evropske unije za droge (EUDA) naj svoje obstoječe kazalnike doda ciljem strategije in oceni, ali bi bili morda potrebni dodatni kazalniki za pomoč pri spremljanju izvedbenega okvira na ravni EU in nacionalni ravni.

² 16353/25.

S spremljanjem izvajanja bi morali čim bolj zmanjšati dodatno breme za države članice, in sicer z boljšo uporabo že zbranih podatkov, ob priznavanju, da je za učinkovito spremljanje potreben zadosten vnos podatkov s strani držav članic.

Komisija bi morala ob upoštevanju informacij, podatkov in analiz, ki jih sporočijo države članice in ESZD, ter informacij, ki jih dajo na voljo EUDA, Europol, druge agencije in organi EU ter civilna družba, možganski trusti in akademski krogi, spremljati izvajanje strateškega okvira EU na področju drog. Glede na medsebojno prepletene pristojnosti na ravni EU in nacionalni ravni je tesno sodelovanje in usklajevanje na tem področju bistveno. Da bi olajšali usklajevanje in omogočili izvedbo nadaljnjih potrebnih političnih ukrepov, vključno s spremljanjem, bi morali Komisija, predsedstvo Sveta EU in Horizontalna delovna skupina za droge – kot pripravljalno telo Sveta, pristojno za politiko na področju drog – tesno sodelovati. Horizontalna delovna skupina za droge bo olajšala izmenjavo informacij o izvajanju strateških prednostnih nalog strategije na nacionalni ravni. Pri projektih sodelovanja se bo to izvajalo z upoštevanjem informacij, ki jih zagotovijo države članice, agencije in drugi deležniki, ki sodelujejo v zadevnih projektih. Posodobitve in razprave o izvajanju strategije bodo redno vključene na dnevni red Horizontalne delovne skupine za droge, ne glede na take izmenjave v drugih pripravljalnih telesih Sveta, kot je ustrezno.

Pregled izvedbenega okvira bi bilo treba vključiti v splošno poročilo o strategiji EU na področju drog, ki se pričakuje do konca leta 2032, moral pa bi upoštevati spoznanja iz postopka spremljanja in izkušnje, pridobljene pri izvajanju projektov sodelovanja.

1. Akcijski načrt EU za boj proti nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami

Svet potrjuje akcijski načrt EU za boj proti nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami, pri čemer upošteva naslednje elemente. Ta potrditev ne posega v ukrepe ali postopke, ki se pripravijo na povezanih področjih, ali v vloge, odgovornosti in pooblastila različnih deležnikov. Poleg tega se pri izvajanju akcijskega načrta spoštujejo pooblastila agencij EU in se ne posega v prihodnje razprave o spremembi njihovih pooblastil. Akcijski načrt za boj proti nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami je sestavni del izvedbenega okvira. Svet priznava velik poudarek, ki ga akcijski načrt daje operativnemu sodelovanju ter kakovosti in ustreznosti ukrepov, opredeljenih v njem.

V akcijskem načrtu so opisani ključni ukrepi, ki so v obdobju 2026–2030 potrebni na ravni EU in nacionalni ravni. Opozoriti bi bilo treba, da so države članice že med predhodno preučitvijo akcijskega načrta ugotovile, da bi bilo treba pri obravnavanju nedovoljenega prometa s prepovedanimi drogami med drugim poudariti: krepitev pristopa „sledi denarju“, izboljšanje pomorske razsežnosti s pomočjo zavezništva evropskih pristanišč ter z okrepitvijo in razširitvijo operacij Pomorskega analitičnega in operacijskega centra za narkotike (MAOC-N) ob ustreznem upoštevanju njegovih pooblastil in delovanja ter vlog in odgovornosti njegovih članov, poglobitev javno-zasebnih partnerstev, zlasti s ponudniki poštnih storitev in storitev dostave paketov, okrepitev sodelovanja s tehnološkimi podjetji za preprečevanje spletnega novačenja, zlasti mladoletnikov, tudi z izboljšanimi orodji za odkrivanje, ter izboljšanje izmenjave informacij med organi odkrivanja in pregona, vključno s carinskimi organi, in pravosodnimi organi. Dodatno pozornost bi bilo treba nameniti tudi novim operativnim izzivom, kot sta zloraba hitrih plovil ter uporaba potopnih in polpotopnih plovil, pa tudi spodbujanju izmenjave dobrih praks, vključno z uničenjem obratov za proizvodnjo prepovedanih drog.

Svet priznava, da se bo akcijski načrt EU za boj proti nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami delno izvajal med drugim z operativnimi ukrepi, oblikovanimi v okviru Evropske večdisciplinarne platforme proti grožnjam kriminala (EMPACT), in da je treba zagotoviti medsebojno usklajenost. Svet zato poziva Komisijo, naj v okviru svojih pristojnosti prispeva k tej usklajenosti, tako da v največji možni meri upošteva prednostne naloge, koordinatorje in vodje ukrepov v okviru EMPACT pri izvajanju akcijskega načrta, hkrati pa priznava rezultate ocene ogroženosti zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala v EU (EU-SOCTA), ki jo je Europol oblikoval kot glavno podlago za določitev operativnih ukrepov. Poleg tega Svet spodbuja Komisijo, naj povabi ustrezne mreže in strokovne skupine EU, ki jih financira Komisija, da v svojih delovnih programih razmislijo o zavezi k sodelovanju (tudi kot vodje ali sovodje specifičnih ukrepov) pri ukrepih EMPACT, povezanih z akcijskim načrtom, s čimer bi okrepili EMPACT in podprli izvajanje njenih operativnih akcijskih načrtov.

Svet opozarja na to, da akcijski načrt ni izčrpen, in zlasti na pomen drugih pobud, povezanih z varnostjo, ki se izvajajo na ravni držav članic ali EU. Akcijski načrt se lahko dopolni z nadaljnjimi ciljno usmerjenimi delovnimi področji, kot so jih opredelile institucije, organi, agencije in države članice EU, ob upoštevanju nadaljnega razvoja dogodkov in ocen, kot so ugotovitve 11. kroga medsebojnih ocenjevanj in prispevek Eurojusta k pravosodni razsežnosti. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti okrepljenim in mednarodno usklajenim kazenskim preiskavam, da bi učinkovito oslabili organizirani kriminal, povezan z drogami, in sicer z odkrivanjem kriminalnih hierarhij, finančnih tokov, logističnih poti in z njimi povezanih hudodelskih združb.

Komisija bi morala ob upoštevanju informacij, ki jih sporočijo države članice in ESZD, ter informacij, ki jih dajo na voljo EUDA, Europol, Agencija Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust) ter druge ustrezne agencije in organi EU, spremljati izvajanje akcijskega načrta za boj proti nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami, vključno z dopolnilnimi ukrepi, pri čemer Svetu redno poroča v okviru Horizontalne delovne skupine za droge. Druga ustrezna pripravljalna telesa v Svetu bodo po potrebi podpirala izvajanje akcijskega načrta, zlasti Stalni odbor za operativno sodelovanje na področju notranje varnosti (COSI), predvsem kar zadeva vidike operativnega sodelovanja, povezane z izvajanjem prednostnih nalog EMPACT na področju nedovoljenega prometa s prepovedanimi drogami, Usklajevalni odbor za področje policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah (CATS), Delovna skupina za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, Delovna skupina za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (COPEN) in Delovna skupina za carinsko unijo (CUG). Okvir bi moral biti dovolj prožen, da bi odražal prihodnje potrebe in pozval akterje, naj prispevajo, kadar se to zdi potrebno.

Da bi zagotovili usklajeno in stalno podporo izvajanju akcijskega načrta za boj proti nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami, naj zaporedna predsedstva Sveta ob podpori Generalnega sekretariata Sveta obravnavajo prednostne naloge iz akcijskega načrta v sodelovanju s Komisijo ter po potrebi z ESZD in zadevnimi agencijami EU, pri tem pa upoštevajo nadaljnja ciljno usmerjena delovna področja ali dopolnilne ukrepe, ki jih opredelijo države članice.

2. Uporaba obstoječih mehanizmov, orodij in postopkov

Na področjih, obravnavanih v vseh stebrih, bi bilo treba izkoristiti sinergije z optimalno uporabo obstoječih mehanizmov, orodij in postopkov. Institucije ter ustrezne agencije in organi EU so pozvani, naj usklajujejo svoje dejavnosti v zvezi z izvajanjem strategije EU na področju drog, pri čemer naj zagotovijo dopolnjevanje in skladnost s svojimi pooblastili. Po možnosti bi morali zagotoviti, da so obstoječi mehanizmi, orodja in postopki skladni s prednostnimi nalogami iz strategije.

Kjer je to ustrezno in na podlagi prednostnih nalog, ki so jih določila zaporedna predsedstva Sveta, bodo druge institucije ter ustrezne agencije in organi EU pozvani, naj Horizontalni delovni skupini za droge redno poročajo o svojih prispevkih k izvajanju strategije. Podobno so države članice pozvane, naj Horizontalno delovno skupino za droge opozorijo na razvoj dogodkov na nacionalni ravni, povezan z izvajanjem strategije. Komisija, ESZD, agencije in države članice EU naj Horizontalni delovni skupini za droge zagotavljajo informacije o dejavnostih drugih mednarodnih in regionalnih organizacij ali pobudah, pomembnih za izvajanje strategije.

To bo Horizontalni delovni skupini za droge omogočilo pregled nad dejavnostmi, povezanimi z izvedbenim okvirom, med drugim – vendar ne izključno – na področjih zdravja, pravosodnega sodelovanja, notranjih zadev in mednarodnega sodelovanja, da bi razumela njihovo medsebojno delovanje in pomagala odpraviti vrzeli, prekrivanja ali nedoslednosti, ki bi lahko ovirale učinkovitost ali uresničevanje strategije EU na področju drog.

3. Projekti sodelovanja

Projekti sodelovanja bi morali biti operativno orodje za obravnavanje tistih področij strategije EU na področju drog, ki bi jim koristilo okrepljeno sodelovanje na vseh ravneh (lokalni in nacionalni ravni ter ravni EU), poleg obstoječih mehanizmov, struktur in orodij na področju zmanjševanja povpraševanja ter zmanjševanja tveganja in škode. Projektni pristop odraža potrebo po okrepitevi izvajanja na teh področjih in omogoča večje sinergije med ukrepi, sprejetimi na ravni EU ali na nacionalni ali lokalni ravni. Projekti sodelovanja bi morali dopolnjevati obstoječe mehanizme, strukture in orodja. Tako so namenjeni obravnavanju stebrov in prednostnih nalog strategije, ki niso zajeti v akcijskem načrtu EU za boj proti nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami, in prednostnih nalog EMPACT na področju nedovoljenega prometa s prepovedanimi drogami, hkrati pa so priznani kot enako pomembni za učinkovito in uravnoteženo izvajanje strategije EU na področju drog.

O metodologiji in temah za projekte sodelovanja bodo razpravljale in se o njih dogovorile države članice, ki se bodo sestale v okviru Horizontalne delovne skupine za droge.

Vodenje s strani države članice in sodelovanje v projektih sodelovanja bosta prostovoljna, s čimer se bo zagotovilo, da se bo izvedbeni okvir še naprej odzival na nacionalne potrebe in nastajajoče izzive. Agencije EU, zlasti EUDA, so prav tako pozvane, naj prispevajo k projektom sodelovanja, kadar je to ustrezno. Poleg tega in kadar je to ustrezno, bi bilo treba olajšati sodelovanje drugih akterjev, kot so akademski krogi, laboratoriji in drugi specializirani subjekti, mednarodne ali regionalne organizacije ter civilna družba.

Izvajanje projektov sodelovanja bi morali spremljati udeleženci ob pomoči EUDA v mejah njenih razpoložljivih virov. Predsedstvo Sveta, ki predseduje Horizontalni delovni skupini za droge, bo ob podpori Generalnega sekretariata Sveta pripravilo pregled projektov in njihovega napredka. V okviru razvoja posameznih projektov sodelovanja bi si morale sodelujoče države članice, kadar je to ustrezno, ob podpori EUDA prizadevati za izhodiščno oceno v zvezi z izvajanjem in razvojem kazalnikov uspešnosti s strani.

Do tega trenutka in pred začetkom pilotne faze je ena država članica (Francija) že predlagala pobudo za projekt sodelovanja za spodbujanje evropskih raziskav o motnjah zaradi uporabe psihostimulantov³.

Izvajanje projektov sodelovanja se lahko podpre z nacionalnim financiranjem sodelujočih držav članic ter, kadar je to mogoče in ustrezno, po možnosti v kombinaciji z viri financiranja EU, kot so program EU za zdravje, ESS+ in Obzorje Evropa, kadar je to ustrezno in v skladu s širšimi prednostnimi nalogami EU. Brez poseganja v pogajanja o naslednjem večletnem finančnem okviru in glede na to, da izvajanje projektov sodelovanja poteka tudi po letu 2028, bi se lahko v okviru naslednjega večletnega finančnega okvira preučile možnosti za financiranje. Svet poziva Komisijo, naj državam članicam, ki sodelujejo v projektih sodelovanja, zagotovi tehnično pomoč pri dostopu do ustreznih virov financiranja EU, kadar je to mogoče in ustrezno.

³ Cilj pobude je izmenjati obstoječe znanje in trenutne študije na področju zdravljenja motenj zaradi uporabe psihostimulantov, razpravljati o tem, kako združiti vire, o možnosti oblikovanja obsežnih kohort, uskladitvi protokolov ter pripravi primerljivih in kumulativnih podatkov, ter preučiti stike s farmacevtsko industrijo, da bi pospešili razvoj in ocenjevanje učinkovitih zdravljenj.

EUDA lahko zagotovi podporo projektom sodelovanja, zlasti na področjih znanstvene analize, metodološkega razvoja, spremljanja in razširjanja rezultatov, če je to združljivo z njenimi pooblastili, načrtovanjem programov in razpoložljivimi viri. Pri projektih, ki vključujejo dejavnosti zunaj EU ali v sodelovanju s tretjimi državami, bodo ustrezno vključene zadevne delegacije EU.

Pilotna faza projektov sodelovanja se začne v drugi polovici leta 2026 za obdobje 18 mesecev. Nadaljevanje in nadaljnji razvoj projektne pristopa sta odvisna od ocene njegove dodane vrednosti, ki jo opravijo države članice, ki se sestajajo v okviru Horizontalne delovne skupine za droge.